

JOHNSON TSANG ESERLERİNİN İNCELENMESİ: IN ME ÖRNEĞİ

Fulya SAVAŞ

Dr. Öğr. Üyesi., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ayvacı Meslek Yüksekokulu, El Sanatları Bölümü, fulya.savas@comu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8222- 0709

Savaş, Fulya. "Johnson Tsang Eserlerinin İncelenmesi: In Me Örneği". idil, 109 (2023 Eylül): s. 1317–1322. doi: 10.7816/idil-12-109-04

ÖZ

Hong Kong doğumlu Johnson Tsang, çoğunlukla sürrealist bir hayal gücünün eşlik ettiği gerçekçi çalışmalarıyla tanınan seramik ve heykeltıraş sanatçısıdır. Sanatçının seramik çalışmalarında su içerisine işlenmiş insan yüzleri, eriyen figürler, sıçrayan sular ve ejderha figürleri yer almaktadır. Sanatçı seramik eserlerinde alışık olmadığımız bir hayal gücünü kullanarak, gerçeklik kavramına yeni bir boyut kazandırmaktadır. Johnson Tsang'ın seramik eserlerine bakıldığı zaman, sanatçının ifade etmek istediği düşünceleri kullanmış olduğu temalarda görülmekte birlikte, toplumsal olaylara bakış açısını onun gözünden görmek mümkündür. Toplumsal olaylar dışında sanatçının seramik çalışmalarına etki eden diğer bir faktör ise uyku halinde gördüğü rüyalar olmuştur. Rüya konusu sanatı, sanatçıyı ve birçok akımı derinden etkilemiştir. Sanatçı, bilinçaltında yatan olayları, nesnelere ve durumları kendi kişisel serüveninden yola çıkarak üç boyutlu formlara taşımıştır. Seramik eserlerinde beyaz porselen çamurunu tercih eden sanatçı, seramik heykellerinde cansız bir objeyle insan figürü arasında ilişki kurmaya çalışmaktadır. Bazı seramik çalışmalarında ise seramiğe ilaveten paslanmaz çelik gibi metal materyaller kullanmaktadır. Sanatçı, sıvıların akışkan yapısını hayal edemeyeceğimiz katı formlara dönüştürerek, seyircinin dikkatini çekmektedir. Özellikle çalıştığı yüz ifadelerine baktığımızda gördüğümüz gerçeklik hayranlık verici boyuttadır. Kavram yüklü eserleri, saflık ve masumiyetin simgesi olan çocuk figürünün yüz ifadeleri ile yansıtılmıştır. Bu makalede sanatçının "In Me" isimli seramik eseri analiz edilerek, eseri üzerinden sanatçının çalışma tekniği ve anlatımı araştırılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Johnson Tsang, seramik, porselen, masumiyet

Makale Bilgisi:

Geliş: 24 Haziran 2023

Düzeltilme: 28 Temmuz 2023

Kabul: 12 Ağustos 2023

Giriş

Hong Kong doğumlu Johnson Tsang, genellikle sürrealist bir hayal gücünün eşlik ettiği gerçekçi çalışmalarıyla tanınan seramik ve heykeltıraş sanatçısıdır. Seramik ile ilgili hiçbir eğitimi olmayan sanatçı, televizyondan uzak bir çocukluk geçirdiği için küçük yaştan itibaren insanları ve çevreyi gözlemleyerek, iç dünyasını resmetmeye başlamıştır. Belki de bu yüzden hayal gücünün genişliğini düşünebiliriz. 1993 yılına kadar polis olarak görev yapan sanatçı, hayatında bir şeylerin eksik olduğunu düşünerek, polisliği bırakıp seramik kurslarına katılmıştır. Bu süreç sanatçının seramiğe olan ilgisinin artmasını sağlamıştır. Yirmili yaşlarda sanat dünyasına giren sanatçı, sanatın sınırlarını keşfetmeye başlamıştır. Bu süreçte ahşap, bronz ve çelik gibi değişik materyaller denemeye başlayan sanatçı Hong Kong’da bu tür malzemelerin fiyatlarının yüksek olması nedeniyle başka arayışlara yönelerek, 1996 yılında kendi atölyesini kurarak, seramik çalışmalarına başlamıştır. Sürekli yeni keşifler içerisinde olan sanatçı, 2002 yılında seramik çalışmalarında çok yönlü sıçramaları temsil etmeye başlamıştır. 2009 yılına gelindiğinde ise sanatçı, Hong Kong Sanat Müzesi ve Hong Kong Miras Müzesi’ne uzman danışmanlığına atandı. Sakinlikten oldukça keyif alan sanatçı beyaz porselen çamurundan oluşan çoğu yaratıcı çalışmasının huzurlu sessiz bir ortamda gerçekleştirmiştir (http-1). Son yıllarda beyaz porselen çalışmalarında materyal olarak paslanmaz çelik tercih eden sanatçı uluslararası birçok ödüle layık görülmüştür. Bunlardan en önemli iki eseri, sıçrayan su temalı “Splash of Wonder” ve “Bowls of Fantasy” adlı çalışmasıdır. “Splash of Wonder”, 2011 yılında Kore Gyeonggi Uluslararası Seramik Bienalinde, “Bowls of Fantasy” isimli eseri ise 2012 Tayvan Seramik Bienalinde sergilenmiştir (Görsel 1 ve 2). Tsang, bu iki prestijli uluslararası seramik ödülünü kazanan ilk Çinli sanatçı unvanını taşımaktadır. Genellikle seramik çalışmalarında sürrealist bir hayal gücünün eşlik ettiği gerçekçi bir anlatımı sergileyen sanatçının eserleri, Hong Kong Sanat Müzesi ve Tayvan Yingge Seramik Müzesi tarafından toplanmaktadır (http-2).

Görsel 1. Bowls of Fantasy, Johnson Tsang, Porselen, 2011

Görsel 2. Splash of Wonder, Johnson Tsang, Paslanmaz çelik ve cam, 2011

Araştırmanın daha iyi anlaşılması için sanatçının seramik çalışmalarından örnekler verilerek, sanatçının sanat arayıcılığıyla izleyiciye iletmek istediği düşünce araştırılmaya çalışılmıştır. Makale çalışmasının araştırma yöntemi, belgesel kaynak taramasına, görsel örneklemeye ve gözleme dayanmaktadır. Bu makalede sanatçının "In Me" isimli seramik eseri analiz edilerek, eseri üzerinden sanatçının çalışma tekniği ve izleyiciye aktarım yöntemi araştırılmaya çalışılmıştır.

Jonshon Tsang ve Seramikleri

Johnson Tsang'ın, ifade etmek istediği düşünceleri kullanmış olduğu temalarda görülmekte birlikte, toplumsal olaylara bakış açısını onun gözünden görmek mümkündür. Sanatçı çalışmalarının anlatım dili olarak, 'düşsel gerçeklik' diyebileceğimiz gerçeküstü-surreal yaklaşımın yanında teknik ve biçimsel olarak, Hyperrealism çizgisinde realistik bir dil kullanmayı tercih etmektedir (Uludağ ve Yeşilmen, 2016: 211). Eserlerinde beyaz porselen çamurunu kullanan sanatçının beyaz rengi tercih etmesinin sebebi, beyazı sadece renk olarak değil; renklerin bütünü olarak görmesidir. Sanatçı beyaz renge baktığında görünenden daha fazlasını hissetmektedir. Ona göre beyaz; saflık, masumiyet, nezaket, huzur ve aşkı ifade etmektedir. Sanatçı beyaz renk ile buluşmasını annesinin ölümünden etkilemesine bağlamaktadır. Tsang beyaz rengin temsil ettiği evren sayesinde annesi ile bağ kurduğuna inanmaktadır (http-3). Bu yüzden seramik çalışmaları beyaz renkten oluşmaktadır. Sanatçı son on yıldır beyaz porselenin çalışmalarında paslanmaz çelik kullanmakla birlikte eserlerinde anlık sıçrama anlarını yakalamadaki tekniklerini geliştirmeye devam etmektedir. Sanatçının çalışmalarına etki eden diğer bir faktör ise gördüğü rüyalar olmuştur. Rüya konusu sanatı, sanatçıyı ve birçok akımı derinden etkilemiştir. Rüyalardan etkilenen sanatçılar, bilinçaltında yatan olayları, nesnelere ve durumları kendi kişisel serüveninden yola çıkarak üç boyutlu formlara taşımıştır. Rüya'nın sanata yansımaları, kuşkusuz yüzyıllardan beri süregelmiştir. Bu kavram, yaşamla neredeyse aynı anlamlıdır. Uzun süredir birçok araştırmacı "Surrealizm rüya ile yapıdır" görüşüne yanıt aramaya çalışmıştır. Tsang, rüyaların hafızayı tazelediğini düşünmektedir. Bu yüzden rüyalarını yazıya dökmektedir. Böylece rüyaları ona sınırsız boyutta fikir olanağı sunmaktadır. Sanatçı meditasyon yaptığı zaman zihninin tamamen boş olduğunu ve bazı görsel ve imgelerin tetiklemeden zihninde belirginleştiğini düşünmektedir. Meditasyon sürecinde kendini rüyalarına geri dönüyor gibi hisseden sanatçı, rüyalarından yola çıkarak geliştirdiği eserleri ile rüyalarının gerçekleşmiş gibi olduğuna düşünmektedir (http-4). Tsang'ın 2016 yılında tasarladığı "Lucid Dreams" adlı projesinin ilham kaynağı gördüğü rüyalarıdır (Görsel 3).

Görsel 3. Still in One Piece IV' Lucid Dream Serisi, Porselen, 2016

In Me

Sanatçılar yaşadığı toplumun sosyo-kültürel yapısından etkilenmekle birlikte bu etkilerin izlerini eserlerine yansıtırlar. Tsang'ın yaşadığı düşünceleri, aktarmak istediği gerçeklikleri seramik çalışmalarında görmek mümkündür. Genel olarak sanatçının temel aldığı konular, genellikle çocuklarının dünyasında gerçekleşmektedir. Çocukları yetişkin insanların duygusundan esprili bir biçimde betimleyerek iğnelendiği çalışmaları da mevcuttur. Michelangelo'nun "Her taş bloğunun içinde bir heykel vardır ve onu keşfetmek heykeltıraşın görevidir" sözü gibi Tsang'ın büyüdüğü dünyasında, her eserin yeni bir ruhu vardır. Tsang'ın

gözünden gördüğü haliyle dünyaya aşına olduktan sonra onu anlamaya başlıyoruz. Sanatçı çocuk figürlü heykellerinde sürekli olarak yeniden keşfedilen metal, paslanmaz çelik gibi gündelik materyaller deneyerek, eserlerine unutulmaz bir anlam kazandırmaktadır. Onları gerçeküstü, fantastik ve büyülü bir biçimde yepyeni bir varoluşsal düzeye götüren sanatçı, bizi hayal etmeye davet etmektedir (http-5). Bu büyülü çalışmalarına örnek olarak sanatçının 2015 yılında yapmış olduğu, "In Me" 'bende' adlı eseri örnek olarak gösterilebilir. Sanatçı bu çalışmasında porselen çamuruyla birlikte paslanmaz çelik malzeme kullanmıştır. El ile şekillendirme yöntemiyle oluşturulan eser 31x23x57 cm ebatlarındadır (Görsel 4).

Görsel 4. Johnson Tsang, "In Me", 31x23x57 cm, 2015

Tsang'ın eserlerinde, saflık ve masumiyetin simgesi olan çocuk figürü, sanatçının yaşama dair tepkileri, eleştiri ve düşüncelerini yüklediği bir simge olarak kullanılmaktadır. Sanatçı, herkesin ruhunun derinliklerinde mutlu bir çocuğun yaşadığına inanmakta olup, eserlerini o çocukla iletişime geçerek oluşturduğunu ifade etmektedir. Bu süreçte sanatçı, zaman zaman kendini farklı yaşlarda hayal ederek, dünyayı çocuklarından gözünden görmeye çalışmaktadır. Kendi içindeki sorulara mantıklı cevaplar arayan sanatçı keşfettiği cevapları elleriyle seramiğe aktarmaktadır.

Görsel 5. Johnson Tsang, "In Me", Kafesin İçindeki Çocuk Ayrıntısı

Tsang, öykünmeci bir üslup ile çocukların masum ifadelerini ve duygularını yansıttığı eserinde daha çok yetişkinlerle ilişkilendirebileceğimiz kavram ve durumları da ele almıştır. Eserin içeriği doğrultusunda çocuk, kafes, kanat gibi öğeleri simgesel anlatım doğrultusunda kullanmıştır. Güncel sanatta trend olan hiperrealizm çizgisinde realistik bir dil kullanmayı tercih etmekle birlikte, seramik heykelleri tanımlanması zor bir duygusal güce sahiptir. Heykellerin yüz ifadesinden yayılan sezgiler sanatçının hayal gücünün ve sürrealist tekniğin sonucudur (http-6). "Sürrealist eserlerin en önemli özellikleri, beklenmedik ve alakasız objelerin yan yana getirilmesiyle oluşturulan sürpriz faktörüdür. Sürrealizm, gerçek dışı anlamında değil

aksine gerçeğin insandaki iz düşümü şeklinde bir yaklaşımdır (Yılmaz, 2014: 3). Bu bağlamda sanatçının "In me" eserinde kuş kafesi ve çocuk objelerini inceleyebiliriz. Hayvanı kontrol altında tutmak için kullanılan kafes, sanatçının eserlerinde daha çok kısıtlanan özgürlük, engellenme, tutsaklığı simgelemek için kullanılmıştır. Kafesin dışını kaplayan yarım yüz ifadesiyle, kafesin içerisinde tutsak biçimde yer alan kanatlı çocuğun yüz ifadesinde memnuniyetsizlik görülmektedir. Kafes içerisindeki yıkıntılar ve kafes dışındaki çatık kaşlı, ciddi gergin yüz ifadesi ile sanatçı, birey ve çocuk arasındaki ortak hoşnutsuzlukları vurgulamıştır. Çocuk figürünün ağlamaklı ifadesi, masumiyet ve saflıktan uzaklaşan insan benliğinin derinlerinde bir çocuk yaşadığı düşüncesi ile de özdeşleştirilmiştir (Görsel 6).

Görsel 6. Johnson Tsang, "In Me" Eserin Yan Görüntüsü

Yarı insan başı yarı kafes olarak tasarlanan kafesin içindeki kırık ve yıkık parçalar, çocuğun insanın içinden çıkma girişimlerinin bir göstergesi olarak ifade edilebilir (Görsel 6). Kuşlara ait bir özellik olan kanat çocukla özdeşleşmiştir. Çocuğun kafesten çıkma isteği çırpınışları kafes içindeki yıkıntılar ile ifade edilebilir. Eserde kullanılan baş, cinsiyet gözetmekten ziyade yetişkin insanı, mutsuz yüz ifadesi ise yaşamdaki sorumlulukları ve zorluklarla mücadelesini simgeleyebilir. Ayrıca Tsang, bireyin içindeki çocuğun mutsuzluğunu, adeta bir kafeste sıkışıp kaldığını ve dışarı çıkmak için çabalarını ortaya koymuş olabilir. Bireyin hapsolmuş düşünceleri adeta bir kafeste sıkışmıştır. Eser, 2015 yılında Gyeonggi Uluslararası Seramik Bienalinde sergilenmiştir.

Sonuç

Sanatçılar, bilinçaltında yatan olayları, nesnelere ve durumları kendi kişisel serüveninden yola çıkarak üç boyutlu formlara dönüştürmektedirler. Johnson Tsang da 'In me' adlı seramik eseri ile izleyenlerine, paylaşmak istediği sorunları ve düşündürmek istediği mesajları materyal ve seramiği birleştirerek aktarmaya çalışmıştır. Eserlerinde kullanmış olduğu saflık ve masumiyetin simgesi olan çocuk figürü, sanatçının yaşama dair eleştiri ve düşüncelerini yüklediği bir objedir. Dış dünya gerçekliğini kendini çocuğun yerine koyarak anlamaya çalışan sanatçı dünyaya bir çocuğun gözünden bakarak oluşturduğu seramiklerinde insanoğlunun karmaşık duygularını, korkularını ve kırılmasını seramikle özdeşleştirmiştir. Oluşturduğu eserleri tanımlanması zor bir duygusal güce sahip olmakla birlikte eserlerinde masum yüzlerden yayılan hisler sürrealist ve hayal gücünün realist bir anlatımıdır. Sanatçı 'In me' adlı eseri düşündürücü ve sorgulayıcı olmanın yansısı bireyin iç dünyasındaki çocuğun mutsuz, umutsuz hallerini, hapsolmuş çaresiz düşüncelerini izleyiciye aktarmayı başarmıştır.

Kaynaklar

Uludağ, K., & Yeşilmen, N. (2016). Gerçekliğin düşsel seramik hali: talking to me, *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(8), 211.

Yılmaz, S. (2014). Joan Miro ve Sürrealizm, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bölümü https://www.academia.edu/9801429/Joan_Miro, Erişim Tarihi: 01.06.2021

İnternet Kaynakları

http-1: <https://listelist.com/johnson-tsang/>, Erişim Tarihi: 01.05.2019

http-2: <https://www.behance.net/johnsontsang>, Erişim Tarihi: 01.05.2019

http-3: <http://bantmag.com,2018>, Erişim Tarihi: 02.05.2019

http-4: <https://www.behance.net/johnsontsang>, Erişim Tarihi:03.06.2019

http-5: https://www.artgalaxie.com/feature_artists/details?id=124&artist_name=johnson-tsang,

Erişim Tarihi:05.05.2020

http-6: <https://www.urbancontest.com>, Erişim Tarihi:05.03.2021

REVIEW OF JOHNSON TSANG'S WORKS: THE EXAMPLE OF IN ME

Fulya SAVAŞ

ABSTRACT

Hong Kong-born Johnson Tsang is a ceramics and sculptor artist known for his realistic works often accompanied by a surrealist imagination. The artist's ceramic works include human faces carved into water, melting figures, splashing water and dragon figures. The artist adds a new dimension to the concept of reality by using an unusual imagination in his ceramic works. When looking at Johnson Tsang's ceramic works, it is possible to see the ideas that the artist wants to express in the themes he uses, as well as his perspective on social events through his eyes. Apart from social events, another factor that affected the artist's ceramic works was the dreams he had while sleeping. The subject of dreams has deeply affected art, artists and many movements. The artist has transformed subconscious events, objects and situations into three-dimensional forms, based on his own personal adventure. The artist, who prefers white porcelain clay in his ceramic works, tries to establish a relationship between an inanimate object and a human figure in his ceramic sculptures. In some ceramic works, he uses metal materials such as stainless steel in addition to ceramics. The artist attracts the attention of the audience by transforming the fluid structure of liquids into solid forms that we cannot imagine. Especially when we look at the facial expressions he works with, the reality you see is astounding. His concept-laden works are reflected by the facial expressions of the child figure, the symbol of purity and innocence. In this article, the artist's ceramic work titled "In Me" was analyzed and an attempt was made to investigate the artist's working technique and expression through the work.

Keywords: Johnson Tsang, ceramics, porcelain, innocence